

LN 23.3.2020

ÚHEL POHLEDU

Vedeme si dobře

Snad správná česká strategie povede k lepším výsledkům než například ta šílená britská

Testování na koronavirus probíhalo v minulých dnech také na odběrném místě v Thomayerově nemocnici v Praze FOTO MAFRA – DAN MATERNA

Zažíváme bohužel něco zcela mimořádného, o čem i dnešní velmi mladí budou vyprávět ještě svým vnoučatům.

V první řadě musím pochválit naši vládu, která jako jedna z prvních v Evropě velmi správně zavedla docela radikální opatření (jeden můj britský vědecký kolega je označil jako „policejní stát“).

Zdůrazňuji to proto, že některé jiné země (hlavně Velká Británie a Nizozemsko) deklarovaly, že půjdou jinou cestou – snahou o co nejrychlejší dosažení tzv. skupinové imunity (anglický termín „herd immunity“). To znamená – nechat epidemii vcelku volnou cestu a spoléhat na to, že u velké většiny lidí má onemocnění jen velmi lehký průběh. Až bude takto promořeno kolem 70 procent populace, epidemie pomine, protože velká většina lidí už bude imunní.

Masové testování populace

Zastánci této strategie říkají, že v onom období šíření epidemie by se věnovala pozornost pouze ochraně poměrně malé menšiny zranitelných osob (staří, nemocní); výhodou by podle nich mělo být to, že populace by pak byla trvale rezistentní a nedošlo by k velkým ekonomickým ztrátám. Je pro mě neuvěřitelné, že tuhle doposud nikde neaplikovanou strategii, zcela odporující doporučením Světové zdravotnické organizace (WHO), doporučili britské vládě její hlavní vědečtí a zdravotničtí poradci. Uváděli, že při dobrém provedení

by to stálo „jen“ asi 200 000 životů... Těžko chápu, že o této strategii se veřejně pochvalně zmiňovali i někteří čeští lékaři.

Zdá se ale, že se stoupajícím počtem úmrtí od téhle šílené strategie začali ustupovat (bohužel se značnou časovou ztrátou) i v Británii – nyní říkají, že cílem je, aby epidemie neměla více než 20 000 obětí.

Já (jakožto v důsledku mírně pokročilého věku příslušník rizikové skupiny) pevně doufám, že ta správná česká (a většinově evropská, ale i asijská) strategie povede k mnohem lepším výsledkům a že těch obětí budou nejvýše desítky.

Ted' bychom se měli soustředit (podobně jako Japonsko nebo Jižní Korea) na masové testování populace – tedy i lidí bez jakýchkoli příznaků. Tím by se odhalili i bezpříznakoví, ale přesto infekci šířící jedinci, kterých možná může být i většina. Pokud by se toto co nejrychleji podařilo, bylo by možno výrazně zvýšit účinnost současných karanténních opatření a postupně je omezit jen na lidi infikované a jejich kontakty.

Byl bych moc rád, kdyby se k tomuto účelu využilo nabízených možností testování na přístrojově dobře vybavených akademických pracovištích, a to i navzdory možným formálním překážkám (absence formální akreditace takových pracovišť). Jsem přesvědčen, že při dobré vůli by to jistě šlo – nynější zdravotnické laboratoře disponující příslušnými atestacemi by pak mohly jen přetestovat vzorky identifikované těmi akademickými nebo soukromými laboratořemi jako pozitivní.

Samozřejmě, že pokud bychom takto více méně vymýtili virus v naší populaci, zůstala by velká většina zranitelná při následném zavlečení téhož viru z jiných, méně důsledných zemí. Optimisticky však doufám, že během několika měsíců budou již k dispozici nějaká účinná virostatika, a hlavně vakcíny. Muselo by se ovšem jednat o nový typ vakcín, založených nikoli na klasických oslabených či inaktivovaných virech nebo jejich klíčových proteinových komponentách, ale na bázi ribonukleových kyselin (RNA). Ty se dají vyrábět mnohem snáze a mnohem levněji. Zatím sice žádná taková vakcína nebyla schválena k běžnému použití, ale na jejich vývoji horečně pracují desítky firem, které doufají, že závod vyhrají a enormně zbohatnou.

Vláda dělá maximum možného

A závěrem jedna poznámka:

Velmi se mi nelíbí kritika naší vlády (a zvláště premiéra) od některých opozičních (ale bohužel i koaličních) politiků. Myslím, že ve srovnání s většinou evropských zemí si v této výjimečné situaci vedeme dobře a že vláda opravdu dělá maximum možného. Doufám, že vláda dobře zvládne i další obtížnou fázi – nápravu ekonomických škod vyvolaných epidemií a s ní spojenými opatřeními. Věřím, že se vláda nebude bát provést v dostatečné míře ono „kvantitativní uvolňování“ finančních prostředků („tíštění peněz“ v objemu stovek miliard), které se tak osvědčilo v jiných zemích jako lék na hospodářskou recesi v letech 2008–2012.

Takže – buďme optimisté a doufejme, že se tahle bouřka brzy přežene. A buďme rádi, že tenhle virus je desetkrát méně nakažlivý než spalničky, a nemoc, kterou vyvolává, má smrtnost až dvacetkrát nižší než mor.

Inu, jak my optimisté vždycky říkáme – zaplat' pánbůh, že to není horší!

VÁCLAV HOŘEJŠÍ